

2017. évi ... törvény**az országgyűlési képviselők választásáról**

Az Országgyűlés az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény XXIII. cikk (1), (4) és (6) bekezdése és 2. cikk (1) és (2) bekezdése alapján, a magyar országgyűlési képviselők választásának anyagi jogi szabályairól a következő törvényt alkotja:

*1. A választójog***1. §**

- (1) Az országgyűlési képviselők választásán a választójog gyakorlása a választópolgár szabad elhatározásán alapul.
- (2) Az országgyűlési képviselők választásán a névjegyzékben szereplő választópolgárok gyakorolhatják választójogukat.
- (3) Az országgyűlési képviselők választásán nem választható, aki jogerős ítélet alapján szabadságvesztés büntetését vagy büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti.
- (4) Az országgyűlési képviselők választása attól függetlenül érvényes, hogy azon hány választópolgár vett részt.

*2. Az országgyűlési képviselők száma***2. §**

- (1) Az országgyűlési képviselők száma kétszázhuszonkettő.
- (2) Az országgyűlési képviselők száma a 15. § (2) bekezdése szerinti esetben az ott meghatározottak szerint emelkedik.

*3. Az egyéni választókerületek***3. §**

- (1) Az egyéni választókerületek száma száztíz.
- (2) Minden egyéni választókerületben egy országgyűlési képviselő választható.
- (3) A megyékben és a fővárosban az egyéni választókerületek számát, sorszámát, székhelyét és területét a Nemzeti Választási Bizottság határozza meg.

4. §

(1) A megyében és a fővárosban az egyéni választókerületek száma megegyezik a megye vagy a főváros területén lakóhellyel rendelkező választópolgárok száma mint bemeneti értékek és az egyéni választókerületek száma mint mandátumszám alapján képzett osztótáblának a megye vagy a főváros szerinti oszlopában szereplő osztóértékek számával.

(2) A Nemzeti Választási Bizottság a megye vagy a főváros egyéni választókerületeinek számát az (1) bekezdésben meghatározott számítás alapján adódótól eggyel magasabb vagy alacsonyabb értékben is meghatározhatja, ha az a 6. § (1) és (4)-(5) bekezdésben meghatározott követelmények egyidejű érvényesüléséhez elengedhetetlenül szükséges.

5. §

(1) A megyében található egyéni választókerület székhelye az választókerülethez tartozó település, amelynek teljes területén a legtöbb választópolgár rendelkezik lakóhellyel.

(2) A fővárosban található egyéni választókerület székhelye az választókerülethez tartozó fővárosi kerület, amelynek a választókerülethez tartozó területén a legtöbb választópolgár rendelkezik lakóhellyel.

6. §

(1) Az egyéni választókerületeket összefüggő területként, úgy kell kialakítani, hogy azok határai ne metsszék a megyehatárokat, valamint a főváros határát.

(2) A fővárosi kerület, valamint a település két vagy több egyéni választókerületre osztható, ha az annak területén lakóhellyel rendelkező választópolgárok száma meghaladja a belföldi lakóhellyel rendelkező választópolgárok száma és az egyéni választókerületek számának hányadosát.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott esetben ki kell jelölni azt az egyéni választókerületet, amelyhez a településen vagy fővárosi kerületben települési szintű lakóhellyel rendelkező választópolgárok tartoznak.

(4) Az egyéni választókerület területén lakóhellyel rendelkező választópolgárok száma legfeljebb tíz százalékkal, illetve kivételesen – földrajzi, településszerkezeti vagy történelmi sajátosságok miatt – legfeljebb tizenöt százalékkal térhet el a belföldi lakhellyel rendelkező választópolgárok száma és az egyéni választókerületek számának hányadosától.

(5) A megye, illetve a főváros területén található egyéni választókerület területén lakóhellyel rendelkező választópolgárok száma legfeljebb öt százalékkal térhet el a megyében, illetve a fővárosban lakóhellyel rendelkező választópolgárok száma és a megyében, illetve a fővárosban található egyéni választókerületek számának hányadosától.

(6) Az egyéni választókerület határa akkor lehet befelé görbülő, ha azt földrajzi, településszerkezeti vagy történelmi sajátosságok indokolják, illetve az az (1) és (4)-(5) bekezdésben meghatározott követelmények egyidejű érvényesüléséhez elengedhetetlenül szükséges.

(7) Az egy tömbben élő, ott többséget alkotó nemzetiségi választópolgárok lakóhelye akkor sorolható több egyéni választókerülethez, ha az az (1) és (4)-(5) bekezdésben meghatározott követelmények egyidejű érvényesüléséhez elengedhetetlenül szükséges.

(8) A múltbeli választási eredmények az egyéni választókerületek területének meghatározásakor sem közvetlenül, sem közvetetten nem vehetők figyelembe.

4. A külhoni választókerület

7. §

(1) A magyarországi lakóhellyel nem rendelkező választópolgárok egy külhoni választókerületet alkotnak.

(2) A külhoni választókerületben két országgyűlési képviselő választható.

5. Választókerületi jelölt állítása

8. §

(1) Az egyéni választókerületben képviselőjelölt

- a) Magyarországon nyilvántartásba vett párt jelöltjeként, vagy
- b) független jelöltként indulhat.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazása során két vagy több párt közös jelöltet is állíthat.

(3) Közös jelölt állításakor a jelöltet állító pártok nyilatkoznak arról, hogy az országos lista állítása és a költségvetési támogatás számítása szempontjából a jelöltet melyik párt jelöltjének kell tekinteni.

(4) Az egyéni választókerületben a jelöléshez legalább ötszáz, a választókerület területén lakóhellyel rendelkező választópolgár ajánlása szükséges.

9. §

(1) A külhoni választókerületben magyarországi lakóhellyel nem rendelkező választópolgár független jelöltként indulhat.

(2) A külhoni választókerületben a jelöléshez legalább kétszázötven, a külhoni választókerülethez tartozó választópolgár ajánlása szükséges.

10. §

- (1) Egy személy csak egy egyéni választókerületben vagy a külhoni választókerületben fogadhat el jelölést.
- (2) A külhoni választókerület jelöltje országos listán nem fogadhat el jelölést.

*6. Országos lista állítása***11. §**

- (1) Önálló országos listát állíthat az a Magyarországon nyilvántartásba vett párt, amely – legalább kilenc megyében és a fővárosban – legalább huszonhét egyéni választókerületben jelöltet állított.
- (2) Közös országos listát állíthatnak azok a Magyarországon nyilvántartásba vett pártok, amelyek összesen – legalább kilenc megyében és a fővárosban – legalább huszonhét egyéni választókerületben jelöltet állítottak.
- (3) Közös országos lista állításakor a listát állító pártok nyilatkoznak arról, hogy a megüresedő mandátum betöltése és a költségvetési támogatás számítása szempontjából az országos listán szereplő egyes jelölteket melyik párt jelöltjének kell tekinteni.
- (4) Az (1)-(2) bekezdés alkalmazásában a párt jelöltjének minősül a párt által önállóan állított jelölt, illetve az a közös jelölt, akit a 8. § (3) bekezdésében meghatározott nyilatkozat szerint a párt jelöltjének kell tekinteni.
- (5) Egy párt csak egy országos lista állításában vehet részt.
- (6) Egy személy csak egy országos listán fogadhat el jelölést.
- (7) Ha az országos lista két egymást követő helyén azonos nemű jelölt szerepel, a következő helyen szereplő jelöltnek velük ellenkező neműnek kell lennie.
- (8) Az országos listán legfeljebb háromszázharminc jelölt szerepelhet.

*7. A szavazás***12. §**

- (1) A magyarországi lakóhellyel rendelkező választópolgár a lakóhelye szerinti egyéni választókerület egy jelöltjére és egy országos listára szavazhat.
- (2) A magyarországi lakóhellyel nem rendelkező választópolgár a külhoni választókerület jelöltjeire azok sorrendjének meghatározásával ad le szavazatot.

8. A választás eredményének megállapítása

13. §

- (1) Az egyéni választókerületben az a jelölt lesz országgyűlési képviselő, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.
- (2) Szavazategyenlőség esetén a mandátum betöltetlen marad, és az egyéni választókerületben időközi választást kell tartani.

14. §

- (1) A külhoni választókerületben a mandátum megszerzéséhez az érvényes szavazólapok száma egyharmada egész részénél eggyel több szavazat szükséges.
- (2) Az a jelölt szerzi meg a mandátumot, akire első helyen legalább a mandátum megszerzéséhez szükséges számban adtak le szavazatot.
- (3) Ha egy jelölt a mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszámnál több szavazatot szerez, a mandátum megszerzéséhez nem szükséges, első helyen szerzett szavazatait a továbbiakban – az összes rá adott szavazaton belül képviselt arányban – a szavazólapon sorrendben következőként megjelölt jelöltekre első helyen leadott szavazatként kell számításba venni.
- (4) Ha egyik jelölt szavazatszámja sem éri el a mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszámot, a legkevesebb szavazatot szerzett jelölt első helyen szerzett szavazatait a továbbiakban a sorrendben következőként megjelölt jelöltekre első helyen leadott szavazatként kell számításba venni.
- (5) Ha a külhoni választókerületben nincs olyan jelölt, aki az (1)-(4) bekezdés – szükség esetén ismételt – alkalmazásával a mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszámot elérte, a mandátum betöltetlen marad.

15. §

- (1) Nem szerez mandátumot az az országos lista, amely nem szerezte meg az országos listákra leadott érvényes szavazatok legalább négy százalékát.
- (2) Az egyes országos listák annyi mandátumot szereznek, ami megegyezik
 - a) a mandátumot szerző országos listákra leadott érvényes szavazatok száma mint bemeneti értékek és a (3)-(4) bekezdés szerinti mandátumszám alapján képzett osztótáblának az adott országos lista oszlopában szereplő osztóértékek száma és
 - b) az adott országos listát állító párt jelöltjei által az egyéni választókerületben szerzett mandátumok számapozitív előjelű különbözetével.

(3) Ha egy vagy több, mandátumot szerző országos lista többletmandátumainak száma pozitív előjelű, a (2) bekezdésben meghatározott osztótábla mandátumszáma megegyezik a legnagyobb számú többletmandátummal rendelkező, mandátumot szerző országos listát állító párt jelöltjei által egyéni választókerületben szerzett mandátumok száma mint osztandó és a párt országos listájára leadott érvényes szavazatoknak az összes mandátumot szerző országos listára leadott érvényes szavazatok hányadosa mint osztó hányadosának a felfelé kerekített értékével.

(4) Ha egyetlen mandátumot szerző országos lista többletmandátumainak száma sem pozitív előjelű, a (2) bekezdésben meghatározott osztótábla mandátumszáma kétszázhusz.

(5) A (2)-(4) bekezdés alkalmazása során

a) a közös egyéni jelöltet vagy közös országos listát állító pártok minden önálló vagy közös egyéni jelöltjét valamennyi érintett párt közös egyéni jelöltjének, illetve a mandátumot szerző önálló vagy közös országos listáit is valamennyi érintett párt közös listájának, és

b) az összehangolt kampánytevékenységet folytató pártok egyéni jelöltjeit és mandátumot szerző országos listáit az érintett pártok közös egyéni jelöltjeinek, illetve az érintett pártok közös listájának kell tekinteni.

(6) Egy párt akkor folytat egy másik párttal összehangolt kampánytevékenységet, ha

a) legalább egy egyéni választókerületben a másik párt által állított jelölt támogatására hív fel, vagy

b) nem állít jelöltet olyan egyéni választókerületben, amelyben a másik párt állít jelöltet, és az általa folytatott kampánytevékenység – különösen annak fő üzenetei, jelmondata, vizuális kivitelezése alapján – alkalmas a másik párt támogatására való ösztönzésre.

(7) Az (5) bekezdés szerinti esetben a párt önálló országos listája vagy a pártok közös országos listája az érintett, mandátumot szerző országos listákra leadott érvényes szavazatok száma mint bemeneti értékek és a (2) bekezdés alapján számított mandátumok száma alapján képzett osztótáblának az adott országos lista oszlopában szereplő osztóértékek számával megegyező számú mandátumot szerez.

(8) Az országos lista jelöltjei a listán elfoglalt sorrendben szereznek mandátumot.

9. A megüresedett mandátum betöltése

16. §

(1) Az egyéni választókerületben időközi választást kell tartani, ha

a) a választás eredményét szavazategyenlőség miatt nem lehetett megállapítani,

b) a választáson nincs jelölt,

c) az ott megválasztott képviselő megbízatása megszűnik.

(2) Az időközi választást az országgyűlési képviselők megelőző általános választásán alkalmazott választókerületi beosztás szerint kell megtartani.

(3) Az időközi választásra megfelelően alkalmazni kell a 3. § (2) bekezdését, a 8. §-t, a 10. §-t, a 12. § (1) bekezdését és a 13. §-t.

17. §

(1) Ha a külhoni választókerületben megválasztott képviselő megbízatása megszűnik, helyére a külhoni választókerületben indult, az eredmény szerint soron következő, a 16. § (1)-(4) bekezdésben foglaltak szükség esetén ismételt alkalmazásával a mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszámot elért jelölt lép, feltéve, hogy a mandátum kiadásakor magyarországi lakóhellyel nem rendelkezik.

(2) Ha a külhoni választókerületben nincs az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelő jelölt, a mandátum betöltetlen marad.

18. §

(1) Az országos listán mandátumhoz jutott képviselő megbízatásának megszűnése esetén a mandátumot – az országos listán eredetileg is szereplő jelöltek közül – a listát állító párt által megnevezett, ennek hiányában az országos listán soron következő, közös lista esetén a megszűnt megbízatású képviselőt állító párthoz tartozó jelölt szerzi meg.

(2) Ha az országos listán nincs több jelölt, a mandátum betöltetlen marad.

10. Értelmező rendelkezések

19. §

E törvény alkalmazásában

1. *lakóhely*: a választópolgár központi névjegyzékben szereplő magyarországi lakóhelye, illetve sem magyarországi, sem külföldi bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személy esetében a központi névjegyzékben szereplő magyarországi tartózkodási helye,

2. *osztóérték*: az osztótáblában szereplő, csökkenő sorba állított értékek közül a mandátumok száma szerint legnagyobb értékek,

3. *osztótábla*: a mandátumokkal megegyező számú sorból álló mátrix, amelynek első sorában a bemeneti értékek képezik az oszlopok első értékét, míg a további sorokban az oszlop első értéke mint osztandó és a sorszám kétszeresénél eggyel kisebb szám mint osztó hányadosa szerepel,

4. *többlétmandátum*: az országos listát állító párt jelöltjei által egyéni választókerületben szerzett mandátumok száma és a mandátumot szerző egyes országos listákra leadott érvényes szavazatok száma mint bemeneti értékek, valamint kétszázhusz mandátum alapján képzett osztótáblának az adott párt által állított országos lista oszlopában szereplő osztóértékek számának pozitív előjelű különbözete.

*11. Módosuló rendelkezések***20. §**

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 203. § 55. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„55. Politikai reklám: valamely párt, politikai mozgalom, a kormány vagy más közhatalmat gyakorló szerv népszerűsítését szolgáló, illetve annak támogatására vagy elutasítására ösztönző, vagy azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, politikai üzenetét, emblémáját népszerűsítő, a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám.”

21. §

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Nektv.) a következő 54/A. §-sal egészül ki:

„54/A. § Az országos nemzetiségi önkormányzat elnökévé az választható, aki az országgyűlési képviselők választásán választható és megfelel az 54. § b)-c) pontjában meghatározott feltételeknek.”

22. §

(1) Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: OGYtv.) 12. alcíme a következő 28/A. §-sal egészül ki:

„28/A. § Az országos nemzetiségi önkormányzat elnöke az Országgyűlés munkájában nemzetiségi szószólóként vesz részt.”

(2) Az OGYtv. 29/A. § (2) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(A szószóló megbízatása megszűnik)

„g) ha az országos nemzetiségi önkormányzatnál betöltött elnöki megbízatása megszűnik.”

(3) Az OGYtv. 29/A. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A VIII. Fejezet alkalmazásában a nemzetiségi szószólói megbízatás nem összeférhetetlen az nemzetiségi önkormányzati képviselői megbízatással, illetve a nemzetiségi önkormányzatnál viselt tisztséggel.”

(4) Az OGYtv. 22. § (3) bekezdésében az „a nemzetiségi listáról mandátumot szerző képviselő, valamint a nemzetiségi szószóló” szövegrész helyébe az „a nemzetiségi szószólók” szöveg lép.

(5) Hatályát veszti az OGYtv. 22. § (4) bekezdésében az „a nemzetiségi listáról mandátumot szerző képviselők és” szövegrész, 22. § (4a) bekezdésében az „a nemzetiségi listáról mandátumot szerző képviselő,” szövegrész, 29/A. § (5) bekezdése, valamint 38/B. § (2) bekezdésében az „a nemzetiségi listáról mandátumot szerző képviselő,” szövegrész.

23. §

(1) A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 18. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Nem lehet a Nemzeti Választási Bizottság választott tagja az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakon túl,

- a) akivel szemben a megelőző tíz évben az (1) bekezdés a)-d) pontjában, illetve a (2) bekezdés a) vagy d) pontjában meghatározott körülmény állt fenn,
- b) aki a megelőző tíz évben választási bizottság megbízott tagja volt,
- c) aki a megelőző tíz évben a Kormánnyal, annak szervével, illetve a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó szervvel munkavégzésre irányuló jogviszonyban állt,
- d) akinek hozzátartozójával szemben az (1) bekezdés, a (2) bekezdés a)-b) vagy d) pontja, illetve a jelen bekezdés a)-c) pont szerinti körülmény áll fenn.”

(2) A Ve. 76. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A Nemzeti Választási Iroda évente jelentést készít az elektronikus úton történő szavazás nemzetközi tapasztalatairól, amely alapján – ha a szavazás biztonságos lebonyolításának feltételei megteremthetőek – az (1) bekezdés l) pontja szerinti hatáskörében eljárva javaslatot tesz a választási eljárásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések módosítására.”

(3) A Ve. 71. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:

„71. Politikai reklám, politikai hirdetés és szabadtéri reklámhordozó”

(4) A Ve. 146. §-a a következő c)-e) ponttal egészül ki:

(E fejezet alkalmazásában)

„c) *szabadtéri reklámhordozó*: reklám közzététele céljából építményen kívül elhelyezett eszköz, ide nem értve a választási kampány idejére a helyi önkormányzat, a jelölő szervezet vagy a jelölt által a plakátok elhelyezésére kihelyezett, ideiglenes eszközöket,

d) *köztulajdonban álló jogi személy*: a magyar állam, helyi önkormányzat, helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása, többcélú kistérségi társulás, fejlesztési tanács, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat jogi személyiségű társulása, közalapítvány, költségvetési szerv és köztulajdonban álló gazdasági társaság,

e) *listaár*: az előző üzleti évben, ennek hiányában az üzleti évben az alkalmazott kedvezmények érvényesítése nélkül, a megrendelő személyétől, a megrendelés mértékétől függetlenül összehasonlítható helyzetben levő szolgáltatásra ténylegesen alkalmazott ár.”

(5) A Ve 147. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Politikai reklámot kizárólag a jelölt és a jelölő szervezet rendelhet meg, illetve annak ellenértékét kizárólag a jelölt vagy a jelölő szervezet fizetheti meg.”

(6) A Ve. 147. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A politikai reklám közzétételéért a médiaszolgáltató legfeljebb a társadalmi célú közlemények listaárával, ennek hiányában a reklámok listaára egyharmadának megfelelő ellenértéket kérhet.”

(7) A Ve. 147. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A közszolgálati médiaszolgáltató a legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal bíró médiaszolgáltatásában, az országos analóg médiaszolgáltatásban, a jelentős befolyásoló erővel rendelkező lineáris audiovizuális médiaszolgáltató legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal bíró médiaszolgáltatásában, valamint az olyan hálózatba kapcsolódott analóg médiaszolgáltatásokban, amelyek vételkörzeteiben összesen Magyarország lakosságának legalább ötven százaléka él, az általános választást megelőző kampányidőszakban – az egymással hálózatba kapcsolódott médiaszolgáltatásokban együttesen – a médiaszolgáltató legalább 300 perc politikai reklám közzétételének lehetőségét biztosítja.”

(8) A Ve. 147/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„147/A. § (1) A 147. § rendelkezéseit – a (3)-(3a) bekezdés kivételével – a politikai hirdetésre megfelelően alkalmazni kell.

(2) A sajtótermékben közzétett politikai hirdetésnek azonnal felismerhetőnek és más médiatartalmaktól megkülönböztethetőnek kell lennie.

(3) Az általános választást megelőző kampányidőszakban köztulajdonban álló jogi személy által kiadott sajtótermékben a kiadó a politikai hirdetés közzétételének lehetőségét biztosítja.”

(9) A Ve. 147/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„147/B. § (1) Szabadtéri reklámhordozón plakát elhelyezésére a reklám közzétevője vagy a vele közvetlen szerződéses kapcsolatban álló médiahirdetésifelület-értékesítő és a jelölt vagy a jelölő szervezet között kötött olyan szerződés alapján kerülhet sor, amely alapján a plakát elhelyezésének ellenértékét a jelölt vagy a jelölő szervezet fizeti meg.

(2) Az általános választást megelőző kampányidőszakban a reklám közzétevője, illetve a médiahirdetésifelület-értékesítő a rendelkezésre álló szabadtéri reklámhordozók legalább egynegyedén a plakát elhelyezésének lehetőségét biztosítja.”

(10) A Ve. 147/C. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„174/C. § A Nemzeti Választási Bizottság – a szakmai önszabályozó szervezetekkel együttműködve – kidolgozza és határozatával jóváhagyja az általános szerződési feltételek olyan mintáját, amelynek való megfelelés esetén ellenkező bizonyításig vélelmezni kell, hogy a politikai

reklám, valamint a politikai hirdetés közzététele, illetve a szabadtéri reklámhordozón való plakátelhelyezés során a 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjait megtartották.”

(11) A Ve. 147/D. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„147/D. § (1) A választás kitűzését követő öt munkanapon belül a médiaszolgáltató, a sajtótermék kiadója, illetve a reklám közzétevője vagy a médiahirdetésifelület-értékesítő az Állami Számvevőszékhez eljuttatja a 147-147/B. § szerinti szolgáltatásainak árjegyzékét, illetve a 147/B. § szerinti esetben az érintett szabadtéri reklámhordozók hely szerinti megjelölését, amelyet az Állami Számvevőszék nyilvántartásba vesz, és honlapján közzétesz.

(2) Ha a médiaszolgáltató, a sajtótermék kiadója, illetve a reklám közzétevője vagy a médiahirdetésifelület-értékesítő a 147. § (3a) bekezdésében, 147/A. § (3) bekezdésében vagy 147/B. § (2) bekezdésében meghatározott esetekben az (1) bekezdés szerinti kötelezettségének nem tesz eleget, a Nemzeti Választási Bizottság – hivatalból vagy kifogás alapján – állapítja meg az általa nyújtandó szolgáltatás fajlagos mennyiségét, ellenértékét és az érintett szabadtéri reklámhordozókat.

(3) Politikai reklámot, illetve politikai hirdetést kizárólag olyan médiatartalom-szolgáltató közölhet, illetve plakát szabadtéri reklámhordozón való elhelyezését kizárólag olyan reklámközzétevő vagy médiahirdetésifelület-értékesítő biztosíthatja, amelynek (1) bekezdés szerinti adatait az Állami Számvevőszék nyilvántartásba vette.

(4) Politikai reklám, illetve politikai hirdetés csak a nyilvántartásba vett árjegyzékben meghatározott ellenérték fejében közölhető, illetve plakát szabadtéri reklámhordozón csak a nyilvántartásba vett árjegyzékben meghatározott ellenérték fejében helyezhető el.

(5) A politikai reklámot vagy politikai hirdetést közzétevő médiatartalom-szolgáltató, illetve a szabadtéri reklámhordozón plakát elhelyezését biztosító reklámközzétevő és médiahirdetésifelület-értékesítő a szavazás napját követő tizenöt napon belül az Állami Számvevőszéket tájékoztatja a közzétett politikai reklámokról és politikai hirdetésekről, valamint a szabadtéri reklámhordozón közzétett plakátokról.

(6) Az (5) bekezdés szerinti tájékoztatás az Állami Számvevőszék által meghatározott formátumban tartalmazza a közzétett politikai reklámot és politikai hirdetést, illetve a szabadtéri reklámhordozón elhelyezett plakát képét a megrendelő, a közzététel helye, időpontja, szükség esetén időtartama, valamint az ellenérték megjelölésével. A tájékoztatás összefoglaló adatait az Állami Számvevőszék a honlapján közzéteszi.”

(12) A Ve. 148. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„148. § Az általános választást megelőző kampányidőszakban a köztulajdonban álló jogi személy reklámot, társadalmi célú hirdetést vagy közérdekű közleményt nem tehet közzé.”

(13) A Ve. 72. alcíme a következő 149/A. §-sal egészül ki:

„149/A. § Az általános választást megelőző kampányidőszakban a 146. § d) pontjában meghatározott szervezet a közvetlen megkeresés módszerével nem folytathat olyan tevékenységet, amely közvetlenül vagy közvetetten a választói akarat befolyásolására alkalmas.”

(14) A Ve. XIII. fejezete a következő 106/a. alcímmel és 243/A-E. §-okkal egészül ki:

„106/a. Az egyéni választókerületek kialakítása

243/A. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság az országgyűlési képviselők általános választását követően megvizsgálja, hogy a megyékben és a fővárosban az egyéni választókerületek száma, székhelye és területe megfelel-e a törvény rendelkezéseinek.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott vizsgálat eredményeként a Nemzeti Választási Bizottság azt állapítja meg, hogy

a) egy megyében vagy a fővárosban az egyéni választókerületek száma egynél többel,

b) három megyében és a fővárosban, vagy

c) több mint négy megyében

eltér a törvény alapján adódó értéknél,

akkor megállapítja a megyékben és a fővárosban az egyéni választókerületek számát, sorszámát és székhelyét, valamint elrendeli azon megyékben, illetve a fővárosban az egyéni választókerületek területének meghatározására irányuló eljárás lefolytatását, amelyeknél az egyéni választókerületek száma a korábbiakhoz képest változik.

(3) Ha az (1) bekezdésben meghatározott vizsgálat eredményeként a Nemzeti Választási Bizottság azt állapítja meg, hogy a (2) bekezdésben meghatározott körülmények nem állnak fenn, de egy megyén vagy a fővárosban belül az egyéni választókerületek területe vagy székhelye nem felel meg a törvény rendelkezéseinek, az érintett megyékben, illetve a fővárosban az egyéni választókerületek területét, illetve székhelyét annyiban módosítja, amely a törvényi rendelkezéseknek való megfelelés érdekében feltétlenül szükséges.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság határozatban állapítja meg, ha a (2) vagy (3) bekezdés szerinti határozat meghozatalának nincs helye.

(5) A Nemzeti Választási Bizottság a (2)-(4) bekezdés szerinti határozatát az országgyűlési képviselők általános választása eredményéről szóló közleményének közzétételét követő kilencven napon belül hozza meg.

(6) A jelen alcím szerinti eljárás során a választópolgárok számát, illetve a választópolgár lakóhelyét a központi névjegyzéknek a (2)-(4) bekezdés szerinti határozat meghozatalát megelőző naptári év utolsó napján fennálló állapota szerint kell meghatározni.

(7) A (3) bekezdés szerinti határozat elfogadása előtt annak tervezetét és indokolását –harmincnapos véleményezési határidő biztosításával – a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni.

243/B. § (1) Az egyéni választókerületek területének meghatározására irányuló, a 243/A. § (2) bekezdésében meghatározott eljárás elrendelésével egyidejűleg a Nemzeti Választási Bizottság – a tagjai, illetve a Magyar Tudományos Akadémia elnökének, illetve a Központi Statisztikai Hivatal elnökének javaslataira figyelemmel – öttagú előkészítő bizottságot kér fel az érintett megyékben, illetve a fővárosban az egyéni választókerületek területére vonatkozó javaslat megtételére.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott bizottság a javaslatát 45 napon belül, írásban, a 243/C. § szerinti indokolási kötelezettség mellett teszi meg.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott javaslatot és annak indokolását –harmincnapos véleményezési határidő biztosításával – a választások hivatalos honlapján közzé kell tenni, amely során beérkezett vélemények alapján az (1) bekezdésben meghatározott bizottság a javaslatot tizenöt napon belül átdolgozhatja, azzal, hogy az el nem fogadott érdemi vélemények elutasítását a bizottság indokolja.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság az (1) bekezdés szerinti bizottság végleges javaslatáról harminc napon belül határoz.

243/C. § A Nemzeti Választási Bizottság a határozatában részletesen, az eltérés elkerülhetetlenségét alátámasztó szempontok tételes megjelölésével indokolja, ha a törvény által megengedett eltéréssel határozza meg a megyékben és a fővárosban az egyéni választókerületek számát, illetve területét.

243/D. § A Nemzeti Választási Bizottságnak az egyéni választókerületek számát, sorszámát, székhelyét vagy területét megállapító határozatát az országgyűlési képviselőknek a határozat meghozatalát követő tizenkettedik hónap utolsó napját követő időpontra kitűzött általános választásán lehet első ízben alkalmazni.

243/E. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság jelen alcím szerinti határozatai ellen az annak meghozatalától számított tizenöt napon belül terjeszthető elő bírósági felülvizsgálati kérelem.

(2) A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság jelen alcím szerinti határozata elleni felülvizsgálati kérelmet a jogorvoslati határidő lejártától számított tizenöt napon belül bírálja el.

(3) A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság jelen alcím szerinti határozatát a Nemzeti Választási Bizottság új eljárásra utasítása mellett hatályon kívül is helyezheti.”

(15) A Ve. 250. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„250. § (1) Az átjelentkezésre irányuló kérelmet

a) az a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár nyújthatja be, aki a szavazás napján Magyarország területén, de a magyarországi lakcíme szerinti szavazókörtől eltérő szavazókör területén,

b) az a magyarországi lakcímmel nem rendelkező, a központi névjegyzékben szereplő választópolgár nyújthatja be, aki a szavazás napján Magyarország területén tartózkodik.

(2) Az átjelentkezésre irányuló kérelemnek

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a választás kitűzését követően, legkésőbb a szavazást megelőző második napon a helyi választási irodához,

b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a választás kitűzését követően, legkésőbb a szavazást megelőző harmincadik napon a Nemzeti Választási Irodához

kell megérkeznie.

(3) Az átjelentkezésre irányuló kérelemnek a 92. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt adatokon túl tartalmaznia kell annak a településnek a megjelölését, ahol a választópolgár szavazni kíván.

(4) A választási iroda az átjelentkezésre irányuló kérelem alapján a választópolgárt felveszi a (3) bekezdés szerint megjelölt település 78. § szerint kijelölt szavazókörének névjegyzékébe, egy szavazókörös településen a szavazókör névjegyzékébe, illetve az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben ezzel egyidejűleg törli a lakcíme szerinti szavazókör névjegyzékéből.

(5) A választási iroda a (4) bekezdésben meghatározott döntéssel egyidejűleg feltünteti a központi névjegyzéken a választópolgár átjelentkezését, illetve szükség esetén őt törli a levélben szavazók névjegyzékéből, illetve a külképviseleti névjegyzékéből.

(6) A magyarországi lakcímmel rendelkező, átjelentkező választópolgár a szavazást megelőző második napon módosíthatja vagy visszavonhatja átjelentkezési kérelmét.

(7) A magyarországi lakcímmel nem rendelkező, átjelentkező választópolgár legkésőbb a szavazást megelőző harmincadik napon módosíthatja vagy visszavonhatja átjelentkezési kérelmét.

(8) A (6) bekezdésben meghatározott, visszavonásra irányuló kérelem alapján a választási iroda a választópolgárt a (4) bekezdésben meghatározott szavazóköri névjegyzékből törli, illetve – ha magyarországi lakcímmel rendelkezik – a magyarországi lakcíme szerinti szavazóköri névjegyzékbe felveszi.

(9) A (6)-(7) bekezdésben meghatározott kérelem előterjesztésével egyidejűleg – ha annak határideje még nem telt le, illetve annak egyéb feltételei fennállnak – a választópolgár a levélben szavazók névjegyzékébe, illetve a külképviseleti névjegyzékbe való felvételre irányuló kérelmet is előterjeszthet.

(10) A (6)-(7) bekezdés szerinti kérelem a 92. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt adatokat, illetve szükség esetén a (3) bekezdés szerinti adatokat tartalmazza.”

(16) A Ve. 256. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„256. § (1) Külön szavazólap szolgál az egyéni választókerületi, az országos listás és a külhoni választókerületi szavazásra.

(2) A szavazási levélsomagban található szavazólap a bélyegzőlenyomat elhelyezésére szolgáló területen a „levélben szavazás” körfeliratot tartalmazza.”

(17) A Ve. 257. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az átjelentkezéssel szavazó, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár a külhoni választókerület szavazólapján szavaz. A szavazólap elhelyezésére szolgáló borítékon a külhoni választókerület megjelölés szerepel. A választópolgár a szavazólapokat a borítékba helyezi, és a borítékot lezárja.”

(18) A Ve. 116. alcíme a következő 257/A. §-sal egészül ki:

„257/A. § (1) A külhoni választókerületi szavazáson érvényesen szavazni a jelölt neve melletti körbe tollal írt, egytől emelkedő, a jelöltek sorrendjét meghatározó természetes számokkal lehet.

(2) A szavazat érvényességét nem érinti, ha a választópolgár

a) nem jelöli meg egy jelöltnek a sorrendben elfoglalt helyét,

b) több jelölt neve melletti körbe is azonos számot írt be,

c) az emelkedő sorrendből egyes számokat kihagy, vagy

d) a szavazatot egy jelölt neve melletti körbe tollal írt két, egymást metsző vonallal adja le.

(3) A (2) bekezdés b)-c) pontja szerinti esetben a jelöltek sorrendjét a választópolgár által írt számok emelkedő sorrendjében elfoglalt helye szerint, ezen belül az azonos számmal érintett jelöltek sorrendjét a jelölt nevének az ábécé sorrendben elfoglalt helye szerint kell meghatározni.

(4) A (2) bekezdés d) pontja szerinti esetben úgy kell tekinteni, hogy a választópolgár a jelöltre első helyen adott le szavazatot.”

(19) A Ve. 117. alcíme és 258. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„117. Az összehangolt kampánytevékenység folytatásának megállapítása

258. § (1) A Nemzeti Választási Bizottság az érintett jelölő szervezet vagy más jelölő szervezet kérelmére határozatban állapítja meg, ha országos listát állító pártok összehangolt kampánytevékenységet folytatnak.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kérelmet legkésőbb a szavazás napja előtti ötödik napon kell benyújtani.

(3) Ha az (1) bekezdésben meghatározott kérelmet nem az érintett jelölő szervezetek nyújtották be, a Nemzeti Választási Bizottság rövid határidővel az érintett jelölő szervezetek részére a nyilatkozattétel lehetőségét biztosítja.

(4) A Nemzeti Választási Bizottság az (1) bekezdésben meghatározott kérelemről a beérkezésétől számított egy napon belül határoz, amellyel szemben a meghozataltól számított egy napon belül nyújtható be bírósági felülvizsgálati kérelem. A bírósági felülvizsgálati kérelemről a Kúria a beérkezésétől számított egy napon belül határoz.”

(20) A Ve. 260. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kérelem alapján a választási iroda a választópolgárt haladéktalanul felveszi a külképviseleti névjegyzékbe, egyidejűleg feltünteti a központi névjegyzéken a külképviseleti névjegyzékbe vételét, valamint szükség esetén őt törli a szavazóköri névjegyzékből és a levélben szavazók névjegyzékéből.”

(21) A Ve. 261. §-a a következő (2a)-(2b) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A (2) bekezdésben meghatározott kérelem alapján a választási iroda a választópolgárt a külképviseleti névjegyzékből törli, illetve – ha magyarországi lakcímmel rendelkezik – a magyarországi lakcíme szerinti szavazóköri névjegyzékbe felveszi.

(2b) A (2) bekezdésben meghatározott kérelemmel egyidejűleg – ha annak egyéb feltételei fennállnak – a választópolgár átjelentkezés iránti, illetve a levélben szavazók névjegyzékébe való felvételre irányuló kérelmet is előterjeszthet.”

(22) A Ve. 266. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„266. § (1) A Nemzeti Választási Iroda kérelmére felveszi a levélben szavazók névjegyzékébe azt a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárt, aki szerepel a központi névjegyzékben.

(2) A helyi választási iroda kérelmére felveszi a levélben szavazók névjegyzékébe azt a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárt, aki életvitelszerűen külföldön tartózkodik. Az életvitelszerű külföldön tartózkodást a választópolgár a külföldi lakcímének igazolásával vagy a külföldön, illetve nemzetközi szervezet szociális biztonsági rendszerében létrejött biztosításának fennállásával igazolja. Az igazolásra szolgáló okirat hiteles magyar nyelvű fordítást nem kell csatolni, ha az okiratot az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államban, Svájcban vagy a Nemzeti Választási Bizottság határozatában megjelölt államban állították ki.

- (3) A levélben szavazók névjegyzékébe való felvételre irányuló kérelmet a választás kitűzését követően úgy kell előterjeszteni, hogy az legkésőbb a szavazást megelőző harmincadik napig megérkezzen.
- (4) Az (1)-(2) bekezdésben meghatározott kérelemben a kérelmező megjelölheti azt a külföldi címet, amelyre a választási iroda vezetőjének döntéséről szóló értesítés és a szavazási levélcsomag kézbesítését kéri.
- (5) A választási iroda a levélben szavazók névjegyzékébe való felvételtől szóló döntéssel egyidejűleg feltünteti a központi névjegyzéken a választópolgárnak a levélben szavazók névjegyzékébe vételét, valamint – ha abban szerepel – a választópolgárt törli a szavazóköri névjegyzékből és a külképviseleti névjegyzékből.
- (6) A levélben szavazók névjegyzékéből törölni kell
- a) a választópolgárt, ha
 - aa) a központi névjegyzékből törölték,
 - ab) azt legkésőbb a magyarországi szavazást megelőző harmincadik napon kéri,
 - b) a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárt, ha legkésőbb a szavazás napját megelőző harmincadik napon magyarországi lakcímet létesít.
- (7) A (6) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti esetben a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárt a levélben szavazók névjegyzékéből való törléssel egyidejűleg a magyarországi lakcíme szerinti szavazóköri névjegyzékbe fel kell venni.
- (8) A (6) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti kérelemmel egyidejűleg – ha annak egyéb feltételei fennállnak – a választópolgár átjelentkezés iránti, illetve a külképviseleti névjegyzékbe való felvételre irányuló kérelmet is előterjeszthet.
- (9) A szavazást megelőző harmincadik napot követő lakcímváltozást a levélben szavazók névjegyzékén nem kell átvezetni.
- (10) A levélben szavazók névjegyzékében szereplő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárt a szavazóköri névjegyzékbe nem lehet felvenni, ha a szavazást megelőző harmincadik napot követően létesít magyarországi lakcímet.”

(23) A Ve. 271. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A külképviseleten szavazó, a külképviseleti névjegyzék szerint

- a) magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár a magyarországi lakcíme szerinti országgyűlési egyéni választókerület szavazólapján és az országos listás szavazólapon,
- b) magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár a külhoni választókerület szavazólapján szavaz.”

(24) A Ve. 271. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A szavazólapok elhelyezésére szolgáló borítékon az országgyűlési egyéni választókerület, illetve a külhoni választókerület megjelölése szerepel.”

(25) A Ve. 275. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„275. § (1) A szavazási levélcsomag tartalmazza

- a) a levélben szavazók névjegyzéke szerint

- aa) magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár esetében a magyarországi lakcím szerinti országgyűlési egyéni választókerület szavazólapját és az országos listás szavazólapot,
 - ab) magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár esetében a külhoni választókerület szavazólapját,
 - b) a választópolgár azonosításához szükséges nyilatkozat nyomtatványát (a továbbiakban: azonosító nyilatkozat),
 - c) a szavazólap(ok) borítékját (a továbbiakban: belső boríték),
 - d) a szavazás módjáról szóló tájékoztatást.
- (2) A szavazási levélcsomag választóborítékjának címezése a Nemzeti Választási Iroda címét tartalmazza.
- (3) A szavazási levélcsomag szavazólapja bélyegzőlenyomat nélkül érvényes.”

(26) A Ve. 277. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„277. § A Nemzeti Választási Iroda a levélben szavazók névjegyzékében szereplő választópolgár számára a külföldi lakcímeire vagy külföldi értesítési címére, illetve a 266. § (4) bekezdése szerint megjelölt külföldi címre legkésőbb a szavazás napját megelőző nyolcadik napon megküldi a szavazási levélcsomagot.”

(27) A Ve. 279. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„279. § A levélben szavazók névjegyzékében szereplő választópolgár a szavazatát tartalmazó választóborítékot

- a) a Nemzeti Választási Irodának postai úton megküldi, vagy
- b) a magyarországi szavazást megelőző nyolc napon belül munkaidőben, valamint a külképviseleti szavazás ideje alatt a külképviseleti választási irodában adja le.”

(28) A Ve. 288. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A levélben szavazók névjegyzékében szereplő választópolgár szavazatát tartalmazó szavazási iratok ellenőrzését a Nemzeti Választási Iroda végzi.”

(29) A Ve. 289. § (3) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

(Érvénytelen a szavazási irat, ha)

„h) azt nem külföldön adták postára és nem külképviseleten adták le,”

(30) A Ve. 291. §-a a következő (2a)-(2b) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A (2) bekezdés szerinti csomagon fel kell tüntetni az abban elhelyezett borítékok számát. A Nemzeti Választási Iroda a csomagban elhelyezett borítékok számát külön jegyzőkönyvben rögzíti, amelynek egy példányát szintén a csomagba helyezi, és azt lezárja. A csomagot a Nemzeti Választási Iroda elnöke aláírásával és bélyegzőlenyomattal hitelesíti.

(2b) A Nemzeti Választási Iroda az országgyűlési egyéni választókerülethez tartozó, a (2) bekezdés szerinti csomagot az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetőjének vagy az általa megbízott tagjának adja át.”

(31) A Ve. 293. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A külhoni választókerületben leadott szavazatokat a Nemzeti Választási Bizottság felügyelete mellett a Nemzeti Választási Iroda számlálja meg. A számlálást nem lehet megkezdeni a szavazás napján 19 órát megelőzően.”

(32) A Ve. 293. §-a a következő (1a)-(1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A külhoni választókerületben leadott érvényes szavazatok megszámlálása során informatikai eszközök alkalmazhatóak.

(1b) A külhoni választókerületben a szavazatok számlálását mindaddig folytatni kell, amíg van olyan jelölt, aki a több szavazatot kapott jelöltek kiesése esetén a mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszámot eléri.”

(33) A Ve. 127. alcíme a következő 293/A. §-sal egészül ki:

„293/A. § A szavazatszámolásra és a jegyzőkönyvek elkészítésére vonatkozó szabályokat az egyéni választókerületi, a külhoni választókerületi és az országos listás választás tekintetében külön-külön kell alkalmazni.”

(34) A Ve. 295. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„295. § A külhoni választókerület eredményét a Nemzeti Választási Bizottság állapítja meg.”

(35) A Ve. 171. alcíme a következő 353/A. §-sal egészül ki:

„353/A. A 106/a. alcímet az egyéni választókerületek számának, sorszámának, székhelyének és területének az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2017. évi ... törvény hatálybalépését követő első megállapítására irányuló eljárás során az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a Nemzeti Választási Bizottság a megyékben és a fővárosban az egyéni választókerületek számát, sorszámát és székhelyét az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2017. évi ... törvény hatálybalépését követő nyolc napon belül határozza meg,

b) a Nemzeti Választási Bizottság a 243/B. § (1) bekezdés szerinti előkészítő bizottságot az a) pontban meghatározott határozatban kéri fel,

c) az előkészítő bizottság a javaslatát a felkéréstől számított tizenöt napon belül teszi meg, amelyet tizenöt napos véleményezési határidővel kell közzétenni,

d) a Nemzeti Választási Bizottság az egyéni választókerületek területét a c) pont szerinti véleményezési határidő lejártát követő tizenöt napon belül állapítja meg,

e) a Nemzeti Választási Bizottságnak az a) és d) pontban meghatározott határozatát az országgyűlési képviselők e törvény hatálybalépését követő első általános választásán alkalmazni kell,

f) a 243/E. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott határidő három nap.”

(36) A Ve. 244. § (2) bekezdésében „a levélben szavazást” szövegrész helyébe az „a külhoni választókerületben a szavazást” szöveg, 257. § (2) bekezdésében az „átjelentkezéssel szavazó választópolgár” szövegrész helyébe az „átjelentkezéssel szavazó, magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár” szöveg, 259. § (1) bekezdésében és 262. § (1) bekezdésében a „szavazóköri” szövegrész helyébe a „központi” szöveg, 259. § (2) bekezdésében és 261. (1)-(2) bekezdésében a „nyolcadik” szövegrész helyébe a „tizenötödik” szöveg, 286. §-ában az „az egyéni” szövegrész helyébe az „a” szöveg, 291. § (2) bekezdésében az „a megszámlálásukig külön tárolja” szövegrész helyébe a „választókerületenként külön csomagolja” szöveg, 292. § (1) bekezdésében az „a külképviseleteken leadott szavazatok,” szövegrész helyébe az „a külképviseleten vagy levél útján leadott” szöveg, 292. § (3) bekezdésében az „és a 287. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe a „ , valamint a 287. § (1) bekezdése és 291. § (2b) bekezdése” szöveg, 292. § (4) bekezdésében az „a 287. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe az „a 287. § (1) bekezdése és 291. § (2b) bekezdése” szöveg lép.

(37) Hatályát veszti a Ve. 147/E-147/F. §-a, 247. § (1) bekezdése, 248-249/A. §-a, 253. § (3) bekezdése, 255. §-a, 257. § (1a)-(1b) bekezdése, 267. §-a, 280-281. §-a, 287. § (1) bekezdésében az „országgyűlési egyéni” szövegrész, 296. § (2) bekezdés b) pontja, 2. melléklet p) pontja, 3. melléklet i) pontja.

24. §

Az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény 8/C. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A pártlistát állító párt köteles a kincstárnak visszafizetni a 3. § szerinti támogatást, ha a pártlista az országgyűlési képviselők általános választásán a választási eljárásról szóló törvény alapján kiesik vagy nem szerzi meg az érvényes szavazatok legalább 1%-át.”

12. Záró rendelkezés

25. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvénynek a más jogszabályban alkalmazandó rövidítése: „Vjt.”.

(3) E törvény hatálybalépését követően az országgyűlési képviselők következő általános választásáig időközi választás nem tartható, illetve az országos listán megüresedett mandátum az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény rendelkezései szerint tölthető be.

(4) A nemzetiségpolitikáért felelős miniszter e törvény hatálybalépését követő száznolcvan napon belül az Országgyűlés elé terjeszti az országos nemzetiségi önkormányzat elnökének közvetlen választásához szükséges törvénymódosításokról szóló törvényjavaslatot.

(5) Hatályát veszti az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény.

(6) Ez a törvény az Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdése és 2. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

INDOKOLÁS

az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Egy alkotmányos demokráciában az egyik legfontosabb közjogi kérdés az országgyűlési képviselők választásának rendszere, hiszen ez képezi a népképviseleti parlament alapját, amely azután a törvényalkotáson és a végrehajtó hatalom felelősségén keresztül döntő befolyással rendelkezik a főhatalom gyakorlására.

A hatályos választási rendszert a kormánypártok egyoldalúan fogadták el, ami önmagában is megkérdőjelezi azt, hogy alkalmas lehet-e a politikai versengés feltételeinek meghatározására. Ezen túlmenően a jelenlegi választási rendszer – a választói akarat sajátos torzításával, a választókerületek manipulatív kialakításával, egyes esetekben a választójog gyakorlásának adminisztratív korlátozásával, továbbá a választási kampány tisztességességéhez szükséges garanciák hiányával – tartalmilag is olyan politikai küzdőteret hozott létre, amelyben a pálya egyértelműen a jelenlegi kormánypártok felé lejt.

A jelen törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) egy igazságos és tisztességes választási rendszer bevezetésére irányul.

Az elmúlt évtizedekben kialakult magyar közjogi hagyománynak megfelelően a Javaslat fenntartja a kétszavazatos rendszert, vagyis a választópolgár egyéni jelöltre és pártlistára is szavazhat. Az egyes megyék és a főváros jelenlegi lakosságszáma mellett ahhoz, hogy a választókerületek kialakításánál a választójog egyenlősége biztosított legyen, négyvel emelni kell az egyéni választókerületek számát, így a Javaslat a jelenlegi 106-ról 110-re emeli az egyéni választókerületek számát.

Bár számos európai országgal ellentétben Magyarország alaptörvénye nem teszi kötelezővé az arányos képviseletet, azonban egyrészt társadalomtudományi kutatások szerint a hatályos, többségi jellegű választási rendszer is csak a „centrális erőter” fennmaradásáig képes az egyértelmű parlamenti többség biztosítására, másrészt pedig jelenleg Magyarországon nem a kormányozhatatlanság, hanem a túlzott hatalomkoncentráció jelenti a demokráciára leselkedő fő veszélyt. A Javaslat erre figyelemmel egy kifejezetten arányos választási rendszer bevezetésére irányul, amely a listás mandátumok kiosztása során – a német szabályozáshoz hasonló megoldással – a megszerzett egyéni mandátumokra is figyelemmel van. Az arányosság biztosítása érdekében a Javaslat a jelenlegi 93-ról 110-re emeli a listás mandátumok számát, ugyanakkor a bejutási küszöböt az arányosság nagyobb fokú érvényesülése érdekében a jelenlegi 5%-ról 4%-ra csökkenti. A némethez hasonló választási rendszer a mandátumkiosztás arányosságát az egyéni győzelmek számától függetlenül, rendszerszinten biztosítja, így a Javaslat a választás egyfordulós jellegét nem kell, hogy megváltoztassa.

A Javaslat tartalmi és eljárási szabályokkal biztosítja, hogy a választókerületek kialakítása ne egy-egy politikai erő érdekei szerint, hanem a nemzetközi sztenderdek figyelembevételével, minél inkább normatívan, a bírósági jogorvoslat biztosítása mellett történhessen.

A Javaslat a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok választójogát fenntartja. Az állampolgárság fogalmilag feltételez egy közjogi kapcsolatot az állam és a választópolgára között, emellett a nemzetközi jogfejlődés is abba az irányba mutat, hogy a belföldi lakóhely egyre kevésbé feltétele a választójog gyakorlásának. A Javaslat ugyanakkor figyelemmel van arra, hogy a határon túl élő választópolgárok csak korlátozottan viselik a magyar parlament döntéseinek

következményeit, ezért – összhangban az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatával – a Javaslattal a leadott szavazatok számától függetlenül két mandátumban korlátozza a magyarországi lakóhely nélküli választópolgárok szavazataival elnyerhető mandátumok számát. A Javaslattal biztosítja azt is, hogy a külföldi választópolgárok ne kényszerüljenek bele a magyarországi belpolitikai küzdelmekbe, ezért a külföldi választókerületben a Javaslattal szerint nem a magyarországi pártok jelöltjei, hanem külföldi lakóhellyel rendelkező független jelöltek küzdhetnek meg a választópolgárok szavazataiért.

A jelenlegi választási rendszer a nemzetiséghez tartozó magyarországi választópolgárokat arra kényszeríti, hogy az országgyűlési választáson a politikai és a nemzetiségi identitásuk között válasszanak, amikor előre nyilatkozniuk kell arról, hogy pártlistára vagy nemzetiségi listára kívának-e szavazni. A Javaslattal ennek a választási kényszernek a megszüntetésével úgy rendelkezik, hogy az Országgyűlésben működő nemzetiségi szószólók szerepét az országos nemzetiségi önkormányzat elnöke töltsen be, akit viszont a nemzetiségi választópolgárok a jövőben a nemzetiségi választásokon közvetlenül választanak meg.

A Javaslattal biztosítja, hogy a választási kampány során az óriásplakátok, a politikai reklámok és a politikai hirdetések esetében valóban érvényesülhessen a jelölő szervezetek közötti egyenlőség és az átláthatóság, amelyet a Kormány vagy más közhatalmi szervezet se tudjon úgymond társadalmi célú hirdetésekkel kikerülni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslattal a hatályos szabályozásban szereplő, alapvető jellegű törvényi rendelkezések megőrzése mellett az egyértelműség kedvéért rögzíti, hogy az országgyűlési választásokon érvényességi küszöb nincsen.

A 2. §-hoz

A Javaslattal az országgyűlési képviselők számát – a száztíz egyéni választókerületben, száztíz listán és két külföldi választókerületben megszerezhető mandátumra figyelemmel – kettőszázhuszonkettőben határozza meg. Ez az érték alatta van a Magyarország népességéből európai összehasonlításban következő, kétszázötven körüli parlamenti létszámnak. A német választási rendszerhez hasonló szabályokból adódó többletmandátumokkal az Országgyűlés létszáma emelkedhet abban az esetben, ha egy párt több egyéni mandátumot szerez, mint amennyi a listás szavazatok arányában járna neki.

A 3-6. §-okhoz

A Javaslattal az egyéni választókerületek számát, székhelyét, sorszámát és területét – a népességmozgásokra és a hatékony jogorvoslat lehetőségére figyelemmel – nem maga határozza meg, hanem csak annak anyagi jogi és eljárási szabályait rögzíti, amely alapján a Nemzeti Választási Bizottság megfelelő eljárási garanciák mellett jogosult határozatban dönteni ezekről.

A Javaslattal a száztíz egyéni választókerületet az egyes megyék és a főváros között a Sainte-Laguë-módszerrel rendeli kiosztani. Az így adódó értékek ugyanakkor a magyar településszerkezeti

sajátosságok miatt egyes esetekben nem tennék lehetővé a választókerületek közel azonos népességszámának elérését, ezért a Javaslat – mivel a megyehatárok átmetszését mint lehetséges másik megoldást elveti – lehetőséget ad arra is, hogy a közel azonos népességszám elérése érdekében a normatívan adódó értéktől eggyel eltérhessen az egyéni választókerületeknek az adott megyére vagy a fővárosra jutó száma.

A Javaslat a jelenlegi, politikailag manipulált szabályozással szemben az egyes választókerületek székhelyét normatívan rendeli meghatározni.

A Javaslat az egyéni választókerületek kialakításának tartalmi szabályai körében követi a Velencei Bizottság nemzetközi sztenderddé vált ajánlását. Ennek megfelelően az országos átlagtól egy egyéni választókerület népessége tíz százalékkal, elsősorban településszerkezeti okokból kivételesen indokolt esetben tizenöt százalékkal térhet el. Egy megyén, illetve a fővároson belül az területi átlagtól való eltérés az öt százalékot nem haladhatja meg. A javaslat a pártos választókerületi térkép-rajzolás elkerülése érdekében rögzíti, hogy különös indok nélkül nem lehet konkvá a választókerületek határa, vagyis nem alkothatóak a politikai manipulációra alkalmas, torz területű választókerületek. A Velencei Bizottság ajánlásának megfelelően tiltja a Javaslat az egy tömbben élő nemzetiségek mesterséges szétválasztását a választókerületek kialakítása során. Az Alkotmánybíróság esetjogában kimondott tétel törvényi szintre emelésével a Javaslat kifejezetten tilalmazza a politikai szempontok érvényesítését a választókerületek kialakítása során.

A Javaslat az eljárási szabályok körében rendelkezik arról, hogy a népességváltozásokból fakadó következményeket minden általános országgyűlési választás után érvényesíteni kell a választókerületek területének meghatározásában. Amennyiben csak kis mértékű kiigazítás szükséges, azt nyilvános konzultáció után, kúriai jogorvoslat biztosítása mellett a Nemzeti Választási Bizottság is végrehajthatja, azonban nagyobb mértékű kiigazításokra független szakértőkből álló testületnek kell javaslatot tennie.

A 7. §-hoz

A Javaslat – az általános indokolásban kifejtett megfontolásokból – a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok számára egy többmandátumos választókerületet vezet be külhoni választókerület elnevezéssel, amelyben két képviselő választható meg.

A 8-10. §-okhoz

A Javaslat fenntartja az egyéni választókerületben a jelöltállítás jelenlegi szabályait.

A külhoni választókerületben a Javaslat nem teszi lehetővé, hogy magyarországi pártok jelöltet állítsanak, mivel nemzetpolitikai érdek fűződik ahhoz, hogy a külhoni választópolgárok ne váljanak a belföldi pártpolitikai viták célpontjává. Külföldi pártok jelöltállítására ugyanakkor joghatósági és igazgatási aggályokat vetne fel, így a Javaslat a külhoni választókerületben független jelöltek indulását teszi lehetővé. Mindez értelemszerűen nem zárja ki azt, hogy egy-egy független jelölt mellett magyarországi vagy külföldi párt kampányoljon, azonban ennek közjogi relevanciája nincsen. A Javaslat – az aláírásgyűjtés fizikai nehézségeire is figyelemmel – kétszázötven ajánlást követel meg a külhoni választókerületben a jelöltté váláshoz. A külhoni választókerület és a belpolitika egymástól való távolítását szolgálja azt is, hogy a külhoni választókerület jelöltje belföldi országos listán nem fogadhat el jelölést.

A 11. §-hoz

Az országos lista állításához a Javaslát – a jelenlegi szabályokkal azonosan – huszonhét, megfelelő területi elosztásban állított egyéni választókerületi jelölt állítását követeli meg. A Javaslát ugyanakkor azt is lehetővé teszi, hogy közös egyéni jelölt állítása külön országos listát, illetve külön egyéni jelöltek közös országos listát alapozzanak meg.

A Javaslát – a nők politikai szereplésének elősegítése érdekében – kvóta meghatározásával biztosítja, hogy az országos listákon egyik nem jelöltjei se szerepelhessenek egyharmadnál kisebb arányban.

A 12. §-hoz

A Javaslát szerint a magyarországi lakóhellyel rendelkező választópolgárok egy egyéni választókerületi jelöltre és egy országos listára adhatnak le szavazatot.

A magyarországi lakóhellyel nem rendelkező választópolgárok a külhoni választókerületi jelöltekre – a társadalomtudományokban *single transferable vote (STV)* néven ismert módszerrel – preferenciális szavazatot adhatnak le, vagyis a jelöltek sorrendjének meghatározásával voksolhatnak. Ez a szabályozási megoldás biztosítja, hogy a megválasztott képviselők száma megengedte mértékben a választópolgári akaratot megfelelően leképező, arányos eredmény születhessen. Az STV szavazási módszer a magyar gyakorlatban eddig nem volt használatos, ezért a Javaslát az eljárási szabályok között olyan rendelkezéseket is tartalmaz, amely az így leadott szavazatok érvényességének biztosítása érdekében a szavazat leadásában felmerülő leggyakoribb technikai hibákat a választópolgári akarat érvényesülése érdekében törvényi erővel oldja fel.

A 13-15. §-okhoz

A Javaslát szerint az egyéni választókerületben – a jelenleg hatályos törvényi rendelkezésekkel azonosan – a legtöbb szavazatot kapó jelölt szerzi meg a mandátumot. Mivel azonban a mandátumkiosztás során a Javaslát szerint a német rendszer érvényesül, ez csak az egyes pártok által a listás szavazatok alapján megszerzett mandátumok „megszemélyesítését” szolgálja, így az egyfordulós jelleg ezen mandátumkiosztási szabályok mellett nem torzítja a választói akarat arányos kifejeződését.

A külhoni választókerületben az STV módszer alkalmazása akként történik, hogy az első helyen leadott szavazatok alapján mandátumot nem eredményező voksokat a második helyen megjelölt jelölt szavazataiként kell figyelembe venni. Ezt az „újraosztást” folytatni kell, amíg a mandátumok betöltésre nem kerülnek. Az „újraosztást” a választási eredmény megállapítása során a két külhoni választókerület mandátum betöltése után is folytatni kell annak érdekében, hogy meghatározható legyen, hogy a később esetlegesen megüresedő mandátum betöltése melyik jelölttel történhet.

A Javaslát az országos listán a bejutási küszöböt a jelenlegi 5%-ról 4%-ra csökkenti, illetve eltörli azt a rendelkezést, amely a közös lista mandátumszerzéséhez magasabb bejutási küszöböt határozott meg. A Javaslát szerint az országos listán a mandátumok kiosztása a jelenlegi d'Hondt-módszer helyett az arányosságot jobban biztosító Sainte-Laguë-módszerrel történik.

A német rendszerű mandátumkiosztás szabályaira figyelemmel az egyes pártok az országos listára leadott szavazatok arányában részesülnek a belföldi mandátumokból, függetlenül attól, hogy hány

egyéni választókerületben szereznek mandátumot. Ha egyetlen párt sem szerzett több mandátumot egyéni választókerületekben, mint amennyi arányosan járna neki, akkor a 220 belföldi képviselői helyet kell szétosztani a pártok között az országos listás szavazatok arányában, azonban az egyes pártok vonatkozásában így kapott mandátumszámból le kell vonni az egyéni választókerületekben megszerzett mandátumok számát, az adott párt országos listájáról pedig csak a fennmaradó mandátumszám szerint jutnak be jelöltek az Országgyűlésbe. Ha azonban valamelyik párt egyéni választókerületekben több mandátumot szerez, mint ami arányosan járna neki, az arányosság biztosítása érdekében annyival növelni kell az országos listás mandátumok számát, hogy az arányos mandátumkiosztás biztosítható legyen.

A mandátumkiosztás ezen módszerével való visszaélések elkerülése, illetve a többletmandátumok számának csökkentése miatt a Javaslat rögzíti, hogy az arányosságot a közös egyéni jelöltek vagy közös országos listát állító, illetve az összehangolt kampánytevékenységet folytató pártok esetében együttesen kell vizsgálni. A kampánytevékenység összehangoltságát – bírósági jogorvoslat mellett – a Nemzeti Választási Bizottság jogosult megállapítani.

A 16-18. §-okhoz

A Javaslat a megüresedett mandátumok betöltésének rendjét a jelenleg hatályos törvényi rendelkezésekhez hasonlóan rögzíti.

A 19. §-hoz

A Javaslat – a lakóhely fogalmának a hatályos szabályokkal azonos meghatározása mellett – a Sainte-Laguë-módszer leírását, illetve a többletmandátum fogalom-meghatározását kodifikációs okokból az értelmező rendelkezések között szerepelteti.

A 20-24. §-okhoz

A Javaslat a jogrendszer egyes normáinak a választási rendszer megváltoztatása miatti szükségzerű módosításán túl a választási eljárás tisztaságának és tisztességességének megteremtése érdekében számos módosítást tartalmaz.

A Javaslat szigorítja a Nemzeti Választási Bizottság választott tagjaival szembeni összeférhetetlenségi szabályokat. Mivel összeférhetetlenségi szabályokról van szó, ezek a szigorítások a Javaslat hatálybalépését követően a hivatalban levő választási bizottsági tagokra is alkalmazandóak.

A külföldön élő választópolgárok számára a Javaslat – a magyarországi lakóhelytől függetlenül – biztosítja annak lehetőségét, hogy szavazatukat belföldi szavazókörben, külképviseleten vagy levélben is leadhassák. A Javaslat ezzel megszünteti az életvitelszerűen külföldön tartózkodó, de magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok diszkriminációját, így a jövőben ők is leadhatják levélben a szavazatukat. A levélben szavazás belföldön lehetőséget adna a választások titkosságának megsértésére, így a Javaslat megfelelő garanciákkal biztosítja azt, hogy ezzel a szavazási móddal az élhessen, aki belföldön a szavazóhelyiségekben nem tudja leadni a szavazatát. A levélben szavazás 2014-en számos, a választás tisztaságával kapcsolatos aggályt hozott a felszínre, ezért a Javaslat szigorítja a szavazat levélben való leadásának technikai feltételeit.

Az elektronikus úton való szavazással, mint jövőbeli eljárási megoldással a Javaslat alapvetően egyetért, azonban szükségesnek tartja a biztonságos lebonyolítás technikai feltételeinek megteremtését. Ennek folyamatos figyelemmel kísérését a Javaslat a Nemzeti Választási Iroda feladatává teszi.

A Javaslat a választási kampány tisztasága érdekében megtiltja, hogy a jelölteken és a jelölő szervezeteken kívül mások (így a kormány vagy álcivil szervezetek) óriásplakátot, illetve társadalmi célú hirdetésnek vagy közérdekű közleménynek álcázott politikai reklámot vagy politikai hirdetést rendelhessenek meg vagy fizethessenek. A jelöltek és a jelölő szervezetek esetében a Javaslat megszünteti a jelenlegi, a választópolgárok tájékozódását nehezítő, a televíziós hirdetéseket lényegében ellehetetlenítő szabályozást, azonban teljes átláthatóságot ír elő az ilyen kampányköltségek tekintetében.

A Javaslat a „kamupártok” pénzszerzésének elkerülése érdekében előírja, hogy ha egy országos lista 1%-ot sem ér el, a kampánytámogatást vissza kell fizetni.

A nemzetiségi szószólók jogállásának az általános indokolásban ismertetett megváltozása szükségessé teszi az Országgyűlésről szóló törvény és a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítását is.

A 25. §-hoz

Hatálybaléptető és átmeneti rendelkezés.